

Právní styk s cizinou

Soud rozhodující podle § 205 odst. 1 z. m. j. s. o předání vyžádaného může sám provádět věcné změny v popisu skutku, pro který byl vyžadujícím státem vydán evropský zatýkací rozkaz, pouze na podkladě informací poskytnutých příslušným orgánem vyžadujícího státu (např. k žádosti soudu o dodatkové informace podle § 205 odst. 1 poslední věty z. m. j. s.).

(Usnesení Vrchního soudu v Praze sp.zn. 14 To 35/2024 ze dne 19.3.2024)

Vrchní soud v Praze z podnětu stížnosti vyžádaného W. Ch. zrušil podle § 149 odst. 1 písm. b) tr. ř. usnesení Městského soudu v Praze ze dne 14. 2. 2024, sp. zn. Nt 2051/2023 a tomuto soudu uložil, aby o věci znovu jednal a rozhodl.

I. Dosavadní průběh řízení

1. Usnesením Městského soudu v Praze ze dne 14. 2. 2024, sp. zn. Nt 2051/2023, bylo výrokem pod bodem I. rozhodnuto, že podle § 205 odst. 1 z. m. j. s. se vyžádaný W. Ch. předává do Francouzské republiky na základě evropského zatýkacího rozkazu vydaného Státním zastupitelstvím při soudu prvního stupně v Paříži dne 11. 9. 2023, sp. zn. 22062000241, k trestnímu stíhání pro trestné činy účasti na organizované zločinecké skupině určené k páčání trestné činnosti s trestní sazbou až 10 let odnětí svobody podle čl. 450-1 odst. 1 a 2 francouzského trestního zákoníku, neoprávněného držení tabákových výrobků pocházejících z nelegálního dovozu jako člen organizované skupiny podle čl. 419 odst. 1, čl. 215 francouzského celního zákoníku, čl. 1 odst. 6, pododst. 6 ministerské vyhlášky ze dne 11. 12. 2001 a čl. 132-71 francouzského trestního zákoníku, dovozu padělaných tabákových výrobků v organizované skupině podle čl. 417 odst. 1, odst. 2 a čl. 414 odst. 1 francouzského celního zákoníku a čl. 132-71 francouzského trestního zákoníku, dovozu zboží porušujícího právo duševního vlastnictví jako člen organizované skupiny podle čl. L.716-10 odst. 7, odst. 2 písm. a), čl. L.711-1, čl. L.713-1, čl. L.713-2, čl. L.713-3-1 3°, čl. L.713-3-2, čl. L.713-3-3 2° francouzského zákoníku o duševním vlastnictví a čl. 132-71 francouzského trestního zákoníku a držení padělaného zboží pocházejícího z nelegálního dovozu jako člen organizované skupiny podle čl. 419 odst. 1, čl. 215, čl. 215 písm. a) a čl. 38 odst. 4 francouzského celního zákoníku, čl. 1 odst. 4 ministerské vyhlášky ze dne 11. 12. 2001, čl. L.713-3-1 3°, čl. L.713-3-3 2° francouzského zákoníku o duševním vlastnictví a čl. 132-71 francouzského trestního zákoníku, kterých se měl dopustit tím, že v přesně nezjištěném časovém období let 2021 a 2022 zajistil v součinnosti s dalšími osobami, přinejmenším však s osobami J. H., K. L. a D. S., dodání čtyř kontejnerů padělaných cigaret do Francie, přes francouzské přístavy Fos-sur-Mer a Ballancourt-sur-Essonne, přičemž v jednom z těchto kontejnerů, mířícím z Kambodže, bylo dne 2. 3. 2022 v obchodní zóně Gros v Ballancourt-sur-Essone (budova 5) nalezeno 955 kرتونů po 50 baleních padělaných cigaret značky Marlboro o odhadované hodnotě přesahující 5 000 000 euro.

2. Výrokem ad II. uvedeného usnesení bylo rozhodnuto, že podle § 206 odst. 1 z. m. j. s. se W. Ch. bere do předávací vazby.

3. Podle odůvodnění shora uvedeného usnesení Městský soud v Praze neshledal, že by byla dána

některá zákonná překážka, která by předání bránila. Výrok o vzetí vyžádaného do předávací vazby odůvodnil odkazem na § 206 odst. 1 z. m. j. s., podle kterého je vzetí vyžádaného do předávací vazby obligatorní za situace, kdy bylo rozhodnuto o jeho předání.

4. K obsahu skutku, ve kterém jsou shledávány zmíněné trestné činy, Městský soud v Praze uvedl, že si vyžádal od francouzské strany dodatkové informace kromě jiného ve snaze přimět francouzské orgány, aby přesně definovaly skutek, ve kterém jsou shledávány shora uvedené trestné činy a pro který se žádá o předání vyžádaného. Ty však této žádosti zjevně neporozuměly, neboť jejich odpověď spíše popisuje postup při vyšetřování a obsah shromážděných důkazů. Soud tak musel skutek definovat sám, neboť vyžádaný se může do jiného státu předat pouze pro skutek, který splňuje požadované náležitosti. Co je předmětem trestního řízení a co je vyžádanému kladeno za vinu, je podle Městského soudu v Praze z příložených dokumentů dostatečně zřejmé, a proto postupoval tak, jak je uvedeno ve výroku ad I. jeho usnesení.

II. Stížnost

5. Proti tomuto usnesení podal vyžádaný ihned po jeho vyhlášení stížnost, směřující proti oběma jeho výrokům, kterou následně odůvodnil prostřednictvím svého obhájce. Ve stížnosti vytýká Městskému soudu v Praze porušení procesních předpisů a nesprávnost celé výrokové části. Podle jeho názoru se soud nevypořádal s veškerými námitkami obhajoby a nezjistil skutečný stav věci. Odkázal na postup soudu, který sám považoval za potřebné upřesnit popis skutku a zjistit, co přesně je francouzskými orgány vyžádanému kladeno za vinu, ačkoliv návrh státního zástupce na vyslovení předání se týkal osoby W. Ch., nar. XX, z odpovědi francouzské strany je zřejmé, že se vyjadřovala k osobě W. Ch., nar. YY. Její informace navíc nepřinesly nic nového, což v odůvodnění napadeného usnesení konstatuje i Městský soud v Praze, který pak přistoupil k vlastní definici skutku ve vztahu k osobě vyžádaného W. Ch., nar. YY. Obhajobě není jasné, jak Městský soud v Praze mohl bez dostatečného množství informací sám definovat skutek, k němuž nemá žádné bližší znalosti trestní věci vedené ve Francii, čímž si mimo jiné převzal pravomoc francouzských orgánů činných v trestním řízení. Navíc, do současné doby nebyl vyžádaný obviněn francouzskými orgány z žádného trestného činu. Soud podle vyžádaného rozhodoval na podkladě nedostatečných podkladů a jeho usnesení je nepřezkoumatelné.

6. Vyžádaný proto prostřednictvím svého obhájce navrhl, aby napadené usnesení bylo zrušeno a Městskému soudu v Praze bylo uloženo, aby o věci znovu jednal a rozhodl, případně, aby stížnostní soud sám ve věci rozhodl tak, že návrh státní zástupkyně na vydání rozhodnutí o předání vyžádaného k trestnímu stíhání do Francouzské republiky se s odkazem na § 205 odst. 5 z. m. j. s. a contrario a § 203 odst. 9 písm. b) téhož zákona zamítá. Současně navrhl, aby stížnostní soud rozhodl o propuštění vyžádaného z předběžné vazby na svobodu.

III. Důvodnost stížnosti

7. Vrchní soud v Praze na základě podané stížnosti podle § 147 odst. 1 tr. ř. přezkoumal správnost výroků napadeného usnesení a řízení, které mu předcházelo a shledal stížnost důvodnou.

8. O návrhu státní zástupkyně na předání vyžádaného Městský soud v Praze jednal a rozhodl ve veřejném zasedání za přítomnosti vyžádaného a jeho obhájce. Vyžádanému umožnil, aby se k uvedenému návrhu vyjádřil a uvedl vše, co považoval za významné. Stejně tak se vyžádaný mohl vyjadřovat k dalším provedeným důkazům, případně navrhopvat důkazy další. V průběhu řízení bylo jeho právo na obhajobu plně respektováno a nedošlo v něm k žádnému procesnímu pochybení, pro které by muselo být napadené usnesení bez dalšího zrušeno.

9. Jako vadný shledal Vrchní soud v Praze výrok napadeného usnesení, kterým bylo rozhodnuto o předání vyžádaného k trestnímu stíhání do Francie. Je třeba souhlasit s tím, že z popisu skutku v evropském zatýkacím rozkazu není dostatečně zřejmé, jaký má být podíl vyžádaného na jeho spáchání a v čem se ohledně něj shledávají zmíněné trestné činy. Uvádí se, že francouzská celní správa byla v únoru 2022 informována o třech kontejnerech pravděpodobně s padělaným zbožím, vypravených z Kambodži do francouzského přístavu Fos-sur-Mer. Dne 2. 3. 2022 byl jeden z těchto kontejnerů zajištěn a bylo v něm nalezeno 955 kartonů cigaret zn. Marlboro v hodnotě více jak 5 milionů euro. Pokračující vyšetřování vedlo k zadržení J. H., který při výslechu uvedl, že jednal na pokyn W. Ch., jehož kontaktní údaje byly nalezeny v mobilním telefonu zadrženého. Ten rovněž potvrdil, že dovoz zboží do Francie se týkal čtyř kontejnerů a vyžádaný byl v době jejich vykládky v březnu 2022 v pařížském regionu. O tom, že by údaje uvedené v evropském zatýkacím rozkazu byly nějak doplňovány nebo zpřesňovány, není ve spise doklad (kromě opravy záměny jména a příjmení vyžádaného, která v této souvislosti není podstatná).

10. V odpovědi na žádost Městského soudu v Praze o dodatkové informace, se o W. Ch., nar. XX, hovoří v souvislosti se zadržením J. H., který měl uvést, že na konci roku 2021 koupil na pokyn W. Ch. společnost J. D. Y. L. za účelem dovozu těchto kontejnerů do Francie. Jednal na pokyny W. Ch., který po zadržení padělaných cigaret po něm požadoval úhradu ceny zboží. W. Ch. byl zřejmě organizátorem vývozu a měl klíčové postavení. V zajištěném kontejneru se mělo vedle 955 kartonů cigaret nacházet rovněž 96 kartonů různé obuvi.

11. Městský soud v Praze na základě těchto informací skutek, pro který se má vyžádaný předat, formuloval tak, že ten v letech 2021 a 2022 zajistil v součinnosti s osobami J. H., K. L. a D. S. dodání čtyř kontejnerů padělaných cigaret do Francie..., přičemž v jednom z nich... bylo nalezeno 955 kartonů po 50 baleních padělaných cigaret zn. Marlboro. Na rozdíl od státní zástupkyně soud z popisu skutku vypustil pasáž o tom, že zadržený J. H. uvedl, že jednal na pokyn vyžádaného.

12. Je třeba souhlasit s argumentací uváděnou ve stížnosti, že popis skutku, uvedený v evropském zatýkacím rozkaze, se odlišuje od popisu obsaženém ve výroku napadeného usnesení, a to ne v nepodstatných formulacích, ale ve vymezení údajné role vyžádaného při jeho páčání. Zatímco podle evropského zatýkacího rozkazu role vyžádaného měla spočívat v tom, že dal blíže neurčený pokyn později zadrženému J. H., v popisu skutku ve výroku napadeného usnesení se uvádí, že to byl vyžádaný, kdo „zajistil v součinnosti s dalšími osobami“ jmenovitě uvedenými dodávky kontejnerů s padělanými cigaretami. Vyžádaný je líčen jako ten, kdo rozhodoval v rámci organizované skupiny.

13. S ohledem na shora uvedené je třeba v první řadě posoudit, zda soud, rozhodující o evropském zatýkacím rozkazu vydaném v jiném státě Evropské unie, může sám provádět zásahy do popisu toho, pro co je nebo má být ve vyžadujícím státě vedeno trestní stíhání. Jednoznačnou odpověď na tuto otázku neobsahuje ani rámcové rozhodnutí Rady ze dne 13. 6. 2002 o evropském zatýkacím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy (2002/584/SVV), ani příslušné pasáže zákona o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních, týkající se předávání na základě evropského zatýkacího rozkazu. V obou uvedených předpisech se bez dalšího hovoří o tom, že předávací řízení se vede o skutku, uvedeném v evropském zatýkacím rozkazu a nestanoví se podmínky, za nichž by do působnosti soudu v dožádaném státu patřilo provádění nikoliv jen formulačních změn. Provádění věcných změn lze podle názoru vrchního soudu přesto dovodit s ohledem na zakotvení institutu dodatkových informací (někdy označovaných jako doplňkové informace), jak jej obsahují oba zmíněné právní předpisy (srov. čl. 15 odst. 2 cit. Rámcového rozhodnutí a § 205 odst. 1 z. m. j. s.). Zatímco zákon o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních takový postup podmiňuje tím, že dodatkové informace jsou potřebné pro rozhodnutí o předání, citované rámcové rozhodnutí je přesnější a stanoví, že vykonávající justiční orgán tak postupuje, pokud informace, které mu sdělil vystavující členský stát, považuje za nedostatečné pro to, aby mohl rozhodnout o předání. Je

nesporné, že obsahem dodatkových informací mohou být jak údaje vztahující se k osobě vyžádaného, tak okolnosti, za nichž měl být spáchán skutek, pro který se žádá o předání k trestnímu stíhání.

14. Městský soud v Praze postupoval správně, pokud si ke zpřesnění zmíněného skutku dodatkové informace vyžádal. Za situace, kdy obsahem odpovědi byly informace o úkonech, které se uskutečnily po vydání evropského zatýkacího rozkazu, aniž by ze strany vyžadujícího státu došlo ke zpřesnění popisu skutku v něm obsaženém, přistoupil Městský soud v Praze k tomu, že, jak i uvádí v odůvodnění napadeného usnesení, „soud tak musel skutek definovat sám“. Je třeba souhlasit s námitkami uvedenými ve stížnosti, že tím de facto převzal pravomoc francouzských orgánů činných v trestním řízení, aniž by měl bližší znalosti trestní věci vedené ve Francii. Samotná skutečnost, že francouzské justiční orgány na žádost o doplňkové informace nereagovaly způsobem, který si Městský soud v Praze představoval, nemůže takový postup odůvodnit.

15. Pochybnosti vyvolává napadené usnesení i z jiného pohledu. Vyžádaný v průběhu předávacího řízení opakovaně uváděl, že v České republice žije od roku 1999, přicestoval sem se svými rodiči, studoval zde, má zde trvalé bydliště a rovněž zde podniká. Žije zde s rodinou a jeho dvě děti se narodily již v České republice. Hodlá zde i nadále zůstat, má zde pracovní, rodinné a sociální zázemí. Pokud by údaje vyžádaného odpovídaly skutečnosti, je na něj patrně třeba pohlížet jako na osobu s trvalým pobytem (nikoliv jen evidenčním, ale především faktickým). Za takové situace k předání k trestnímu stíhání do vyžadujícího státu podle § 205 odst. 2 písm. a) z. m. j. s. může dojít jen tehdy, jestliže příslušný orgán takového státu poskytne dostatečné ujištění ve smyslu § 203 odst. 6 cit. zákona, tedy že vyžádanému bude umožněn výkon nepodmíněného trestu odnětí svobody nebo ochranného opatření spojeného se zbavením osobní svobody v České republice, pokud mu bude uložen takový druh trestu nebo ochranného opatření a po vynesení rozsudku nevysloví souhlas s výkonem trestu nebo ochranného opatření ve vyžadujícím státě. Nic takového vyžadující stát neposkytl a ani státní zástupkyně, ani Městský soud v Praze to po něm nepožadoval.

16. Vzhledem k tomu, že náprava zmíněných nedostatků v rámci řízení o stížnosti vyžádaného by šla nad rámec uvedeného řízení, vrchní soud napadené usnesení v celém rozsahu podle § 149 odst. 1 písm. b) tr. ř. zrušil a Městskému soudu v Praze uložil, aby o věci znovu jednal a rozhodl. V první řadě bude nutné vyjasnit pochybnosti týkající se popisu skutku v evropském zatýkacím rozkaze. Je třeba souhlasit s tím, že vymezení role vyžádaného jako osoby, na jejíž pokyn jednal zadržený J. H., je zejména pro posouzení oboustranné trestnosti činu nedostatečné, byť v evropském zatýkacím rozkazu se skutek, kterého se měl vyžádaný dopustit, kvalifikuje jako účast na zločinném spolčení a výroba padělků a nedovolených napodobenin, tedy jako trestné činy, u nichž se nedokazuje trestnost v dožádaném státě. To ale platí za podmínky, že popis skutku, uvedený v evropském zatýkacím rozkaze, koresponduje tvrzené právní kvalifikaci. Je na orgánech vyžadujícího státu, aby alespoň dodatečně zpřesnily popis skutku, který je předmětem trestního řízení a v tomto směru potvrdily jeho případné změny v evropském zatýkacím rozkazu. Žádost o doplňující informace bude patrně třeba formulovat daleko přesněji, včetně toho, zda a jaké změny v popisu skutku v evropském zatýkacím rozkaze vyžadující stát považuje za odpovídající a zda je srozuměn s tím, že o upravené formulaci skutku se bude rozhodovat v řízení o předání. Nic samozřejmě nebrání tomu, aby Městský soud v Praze v žádosti o dodatkové informace rovněž uvedl, že dosud sdělené informace jej vedou k závěru, že skutek nad rámec toho, jak je uveden v evropském zatýkacím rozkazu, vykazuje další okolnosti, které formuloval ve výroku napadeného usnesení; rozhodně by ale nemělo chybět vyjádření vyžadujícího státu, zda takové okolnosti odpovídají dosud jím provedenému šetření, zda z pohledu francouzského práva jsou úplné a významné a zda vyžadující stát souhlasí s takovou změnou popisu skutku oproti evropskému zatýkacímu rozkazu.

17. Současně by se měl příslušný orgán vyžadujícího státu vyjádřit k tomu, zda k uvedení jiných údajů o osobě vyžádaného došlo jen písarskou chybou, nebo z jiného důvodu.

18. Pokud by vyžadující stát na žádost o dodatkové informace odpovídajícím způsobem nereagoval, je na soudu, aby zvážil, zda pro skutek, jak je formulovaný v evropském zatýkacím rozkaze, přichází v úvahu rozhodnutí o předání.

19. Současně bude třeba vyžádat stanovisko vyžadujícího státu k ujištění, které se v čl. 5 odst. 3 shora citovaného rámcového rozhodnutí formuluje jako možnost a do § 203 odst. 6 z. m. j. s. bylo převzato jako povinnost.

20. O propuštění z předběžné vazby, jak se uvádí ve stížnosti (patrně míněno z předávací vazby) vrchní soud nerozhodoval, protože zrušení výroku o vzetí vyžádaného do předávací vazby, aniž by došlo k jeho nahrazení jiným výrokem o vazbě, má bez dalšího za následek vydání příkazu k propuštění vyžádaného z takové vazby. Vyžádaný se upozorňuje, že povinnosti vyplývající z usnesení Městského soudu v Praze z 18. 9. 2023, sp. zn. Nt 2051/2023, o přijetí peněžitě záruky, písemného slibu a o vyslovení dohledu probačního úředníka za současného propuštění vyžádaného z předběžné vazby i nadále trvají a vyžádaný je povinen je respektovat, pokud nechce riskovat zrušení těchto opatření a vzetí do předběžné vazby.

Další články:

- [Oběť trestného činu](#)
- [Dohoda o vině a trestu](#)
- [Zajištění nároku poškozeného](#)
- [Práva obviněného \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vydání příkazu k dodání do výkonu trestu](#)
- [Neoprávněná činnost pro cizí moc](#)
- [Kvalifikace skutku](#)
- [Odnětí věci rozhodujícím soudci \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhradní trest](#)
- [Výkon trestu](#)
- [Účinné vyšetřování \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)